

Transnistria. 60 de noi dosare pe masa CEDO

Rusia a primit termen de la Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei ca până la 1 noiembrie 2014 să prezinte garanții concrete că românilor din Transnistria li se va garanta dreptul la educație în limba maternă.

Aflat pentru câteva zile la București, Ion Manole, director executiv al Promo-LEX, organizație pentru apărarea drepturilor omului din Republica Moldova, a vizitat și redacția ziarului „România liberă”. Am atins, cum era și firesc, subiectul legat de cele opt școli românești din Transnistria. Cu atât mai mult cu cât această organizație i-a reprezentat, din punct de vedere juridic, pe profesorii transnistreni care au dat în judecată Federația Rusă și, după opt ani de proces, au avut câștig de cauză la Curtea Europeană pentru Drepturile Omului.

Sentința a fost dată în data de 19 octombrie 2012, Rusia fiind condamnată pentru încălcarea dreptului la educație în cazul românilor din regiunea separatistă. Ce ar fi trebuit să se întâmple după sentință? Două exemple cred că sunt elocvente. Elevii și profesorii din Liceul „Ștefan cel Mare și Sfânt din Grigoriopol” ar fi trebuit să revină în clădirea din orașul lor natal, să urmeze acolo cursurile, nu să facă naveta, așa cum o fac din 2004 încoace, în fiecare zi peste 20 de kilometri, până într-un sat din dreapta Nistrului, în teritoriul controlat de Chișinău. Nu aveau voie să învețe în limba română între „hotarele” Transnistriei, le-au spus separatiștii. Tot la fel ar fi trebuit ca și Liceul „Evrika” din orașul Râbnița să-și recapete vechea clădire, nu cum se întâmplă din 2004, de când elevii și profesorii au fost exilați într-o grădiniță a unei întreprinderi din acea zonă.

„Nimic nu s-a schimbat din 2012. Există și azi aceeași stare de incertitudine cu privire la cele opt școli cu grafia latină

din Transnistria“, spune Ion Manole. El adaugă că, pe 25 septembrie, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a luat în discuție sentințele CEDO încă neexecutate de statele reclamate, între care și cel al școlilor românești din Transnistria. Rusia a primit termen ca până la 1 noiembrie să prezinte concret măsurile întreprinse pentru ca dreptul la educație în limba maternă al românilor din stânga Nistrului să fie respectat.

Chișinăul nu-și face treaba, juridic

Moscova susține că sentința CEDO a fost una politică și că nu are nici un control asupra Transnistriei. „Sentința dată de CEDO a stabilit că Federația Rusă are controlul de facto asupra Transnistriei“, conchide Ion Manole. L-am întrebat ce se poate face pentru apărarea școlilor în grafia latină din Transnistria, dacă drepturile românilor vor fi încălcate și de acum înainte. Răspunsul interlocutorul meu a fost cât se poate de tranșant – „Republica Moldova are obligația să depună toate eforturile pentru a proteja victimele abuzurilor din stânga Nistrului. Chișinăul are la îndemână instrumente juridice, economice. Trebuie să facă uz de ele. Cei care comit abuzuri în stânga Nistrului, sunt, în cele mai multe cazuri, cetățeni ai Republicii Moldova. Ei trebuie să răspundă pentru faptele lor în fața autorităților de la Chișinău. Din păcate, se poate spune că, juridic, Chișinăul nu-și face treaba“.

Acest fapt a făcut ca, în ultimii ani, să scadă masiv numărul oamenilor din stânga Nistrului care vin la Chișinău pentru a se plânde din cauza abuzurilor la care sunt supuși, remarcă Ion Manole, referindu-se la situații de viață dintre cele mai diverse. „Oamenii s-au ciocnit de un zid al autorităților Republicii Moldova. De-asta și-au pierdut încrederea față de Chișinău“. Scuză cel mai des invocată sună cam așa – nu putem să-i tragem la răspundere pe autorii abuzurilor din Transnistria, pentru că Tiraspolul interpretează asta ca pe o provocare, privită de data asta în spectrul politic. „Nu e un act de curaj să aperi drepturile cetățenilor. E o datorie a

noastră”, iată definiția organizației Promo-LEX, înființată în 2002 de un grup de juriști. La ora actuală, pe masa CEDO se află 60 de dosare trimise de Promo-LEX, referitoare la abuzuri din stânga Nistrului.

Sursa: Romanialibera.ro